

01-333

5.06.2009.

**ПОСЛАНИЦИМА
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Београд

ПРЕДМЕТ: Амандмани на Предлог Закона о удружењима

Поштовани/а,

Савез самосталних синдиката Србије анализирао је Предлог Закона о удружењима, те је стао на становиште, да се обрати посланицима са молбом да као своје предложе Народној скупштини Републике Србије следеће

**АМАНДМАНЕ
НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О УДРУЖЕЊИМА**

I Амандман

У ставу 2. члана 2. Предлога Закона о удружењима брисати реч „**синдикате**“.

II Амандман

У члану 2. Предлога Закона о удружењима, додаје се нови став 5., који гласи:

„Овај закон не примењује се на синдикате.“

Образложење:

Сматрамо да се Закон о удружењима ни под којим условима не може односити на синдикате.

Наиме, одредбама члана 2 – 8. Конвенције МОР-а бр. 87 синдикат је дефинисан као „**радничка организација**“, а одредбама члана 2. и 4. Конвенције МОР-а бр. 98, синдикат је дефинисан као „**организација радника**“.

С друге стране, одредбом члана 6. Закона о рада („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05) под синдикатом, у смислу овог Закона, подразумева се „**организација запослених**“. Исто тако, одредбама чланова 206-239. Закона о

раду регулисан је статус и положај синдиката запослених, оснивање синдиката, репрезентативност синдиката, правна и пословна способност синдиката, права синдиката, обавезе послодаваца према синдикату, начин уписа и брисања синдиката у Регистар синдиката и друга питања значајна за рад синдиката. Из ових одредби се може закључити да су одредбама Закона о раду регулисана само „спољни односи“ синдикалне организације, односно односи синдиката и послодавца, оснивање и сл, али не и унутрашња организација исте.

Међутим, свака синдикална организација има своју унутрашњу организацију (стату, органе управљања...), а слобода САМОСТАЛНОГ унутрашњег организовања, гарантована је Конвенцијом МОР-а бр. 87 о синдикалним слободама и заштити синдикалних права (ратификована у „Сл. лист ФНРЈ“, бр. 9/1958) која у чл. 3. ст. 1. прописује право радничким организацијама „на доношење својих статута и **унутрашњих правила**, слободних избора својих представника, **организовање свога управљања и делатности** и формулисања свог акционог програма“.

У ситуацији када не постоји посебан закон, који би се применио на унутрашње организовање синдиката (јер, дакле, Закон о раду, као посебан закон у овој области, не прописује унутрашњу организацију исте), доношење Закона о удружењима, који се сада овакав примењује и на синдикате, директно би биле прекршене одредбе чл. 3. 1. Конвенције међународне организације бр. 87 синдикалним слободама и заштити синдикалних права, а нарочито, прописивањем обавезних елемената статута или других сличних одредби којим се крши право синдиката да САМОСТАЛНО утврди своје унутрашње организовање.

Да је примена предлога Закона о удружењима на синдикате неодржива и да ће довести до несагледивих проблема у пракси, може се, примера ради, видети на примеру регистрације синдиката.

Наиме, у чл. 206 Закона о раду прописана је обавеза уписа синдиката у регистар, а питање регистра синдиката урађено је посебним правилником (не Законом!).

У том случају би се применио поступак регистрације према Закону о удружењима (јер питање регистрације синдиката није регулисано Законом, већ Правилником о упису синдикалних организација у регистар), а све због тога што се Закон о удружењима на материју синдиката примењује само у оној мери у којој је другачије уређено посебним Законом, али не и Правилником. У том случају би се преко 6 000 синдикалних организација морало уписати у Агенцију за привредне регистре, али и наставити са уписом различитих, врло честих, измена (промена овлашћеног лица, седишта...). Исто тако, у питању је специфична синдикално-радно правна материја, те се основано поставља питање да ли је Министарство економије и регионалног развоја, као надлежан орган у II степену против решења Агенције за привредне регистре, у смислу Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 65/2008 и 36/2009).

Основано се поставља и питање да ли ће све наведено бити и могуће јер се према 87. предлога Закона не прописује обавеза Министарства за рад и социјалну политику, где се сада води регистар синдиката, да достави регистре и архиву. Из овога се може и закључити да Закон синдикате третира, а што оне заправо и јесу, организације *sui generis*.

Исто тако, у чл. 11 Конвенција о заштиту људских права и основних слобода Савета Европе (која је ратификована и директно се примењује у нашој земљи) изричито гарантује право на синдикално организовање. Та слобода је у пракси Суда за људска права у Стразбуру шире тумачена, и сматрамо да ова слобода, у смислу ове Конвенције, подразумева и право синдиката на самостално уређење своје унутрашње организације.

С обзиром на напред изнето, јасно је да синдикат представља организацију запослених и да се као такав не може сврстати у ред удружења, што он по својој природи, и да је његова унутрашња организација гарантована међународним актима, и да може бити регулисана само својим интерним актима, а никако Законом о удружењима, где исти, по својој природи, и не спада.

III Амандман

У члану 80. Предлога Закона о удружењима, после речи „**закона**“ реченица „**постају средства у државној својини на којима право коришћења има јединица локалне самоуправе на чијој се територији непокретност налази**“ замењује се речима: „**прелазе у својину друштвених организација**“.

Образложење:

Сматрамо да је целисходно, исправно, праведно и у складу са Уставом Републике Србије да непокретности које су вођене као друштвена својина, а на којима је имала право коришћења, коришћења и располагања односно својину друштвена организација пређу у својину друштвене организације, а не у државну својину.

Наиме, овим Амандманом легализује се и признаје право својине друштвеним организацијама над друштвеном својином, односно субјектима који су имали до сада право коришћења, коришћења и располагања, односно својину без накнаде и који су се фактички понашали као власници и улагали одређена финансијска средства у одржавање и повећање вредности те друштвене својине, односно одређених непокретности.

Усвајањем овог Амандмана решава се „проблем“ друштвене својине, јер се над непокретностима одређује титулар, а то је друштвена организација, која наставља да користи и управља том имовином под истим условима као и до сада.

На овај начин коначно се решава имовинско-правни статус друштвених организација и обезбеђује дугорочнија правна сигурност коришћења, управљања и располагања са имовином коју сада користе друштвене организације.

И најзад, поставља се питање Уставног основа за претварање друштвене својине у државну, односно јавну својину.

Не прихватањем овог Амандмана *de facto* и *de iure* би се практично извршила „тиха национализација“ што је у супротности са законодавним интенцијама и у директној колизији са будућим Законом о денационализацији.

IV Амандман

У члану 80. Предлога Закона о удружењима, додају се нови ставови 2. и 3. који гласе:

„Непокретности у својини друштвених организација служе искључиво за рад, деловање и остваривање циљева тих или истих друштвених организација.

Својина из става 1. и 2. овог члана не може променити облик нити се отуђити без сагласности Владе Републике Србије“.

Образложење:

Усвајањем Амандмана III на Предлог Закона о удружењима обезбеђује се својина друштвених организација над непокретностима које су до сада трајно и дугорочно користили и располагали и да имовина друштвених организација се искључиво и увек користи само за потребе рада, деловања и остваривања циљева тих друштвених организација.

За сваку промену облика или отуђења својине друштвених организација мора се прибавити сагласност Владе Републике Србије.

V Амандман

У ставу 3. члана 81. Предлога Закона о удружењима на крају текста тачка замењује се запетом и додају се речи које гласе: **„а по тужби Републике Србије“.**

Образложење:

Друштвена организација која има укњижено право својине или било који од три атрибута права својине, а при томе има и државину на ствари, нема правни интерес за подизање утврђујуће тужбе, већ тај интерес има други субјект који жели „да стекне“ право својине над том ствари. Закон о основама својинско-правних односа познаје институт стицања својине на основу закона, дакле оригинарним путем, али то свакако није модел који предвиђа предметни предлог Закона о удружењима (пример: зидање на туђем земљишту, спајање, мешање ствари, одржај, нанос, сокровиште, итд).

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК

Љубисав Орбовић